

مجموعه شعر طنز

سنت‌پای قزویی

گردآورنده: مهران حسینی

انتشارات سوره مهر (وابسته به حوزه هنری)

سنگ پای قزوین

مجموعه شعر طنز

نگاره آورنده: مهران حسینی

طراح جلد: حسین منتظری

چاپ و صحافی، لیتوگرافی: واژه پرداز اندیشه، چاپ اندیشه

چاپ اول: ۱۳۹۷

شمارگان: ۱۲۵۰ نسخه

شماره کتاب: ۹-۱۸۹۴-۰۳-۶۰۰۰-۹۷۸

سرشناس: حسینی، مهران، ۱۳۴۵-، گردآورنده

عنوان: سنگ پای قزوین (مجموعه شعر طنز) /

گردآورنده: مهران حسینی؛ [برای] دفتر مطالعات و ادبیات پایدار

استار قزوین.

مشخصات نشر: تهران: ۵ کت لاتین رات سوره مهر، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهر: ۹۱، ۰۰۰۰-۰۳-۱۸۹۴-۹۷۸

شابک: ۹۷۸-۰۰۰۰-۰۳-۱۸۹۴-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: شعر طنزآمیز -- قرن ۱۴ -- مجموعه

موضوع: Humorous poetry -- Collections -- 20th century

موضوع: شعر فارسی -- ایران -- قزوین (استان) -- مجموعه ها

موضوع: Persian poetry -- Iran -- Qazvin (Province) -- Collections

شناسه افزوده: سازمان تبلیغات اسلامی. حوزه هنری (آرامگاه) - دفتر

مطالعات و ادبیات پایدار

شناسه افزوده: شرکت انتشارات سوره مهر

رده بندی کنگره: ۹۷۸-۰۰۰۰-۰۳-۱۸۹۴-۹۷۸

رده بندی دیویی: ۸۵۱/۶۲۰۸

شماره کتابشناسی ملی: ۵۰۷۹۸۱۴

نشانی: تهران، خیابان حافظ، خیابان رشت پلاک ۲۳

صندوق پستی: ۱۵۸۱۵-۱۱۴۴

تلفن: ۶۱۹۴۲ سامانه پیامک: ۳۰۰۰۵۳۱۹

تلفن مرکز پخش: (پنج خط) ۶۶۴۶۰۹۹۳ فکس: ۶۶۴۶۹۹۵

www.sorehemehr.ir

نقل و چاپ نوشته ها منوط به اجازه رسمی از ناشر است

فهرست

۱	مقدمه
۲	غیر استناد دارد
۳	مثنوی «عاشقانه‌ای برای برادر» ختم
۴	رفتنی
۵	طرز تهیه
۶	کاشرا!
۷	عصر خالی‌بندان
۸	قاضی‌الحاجات
۹	یکی دختر اندر پی شوی بود...
۱۰	هر کسی که در این معرکه زر داشته باشد...
۱۱	دلبری دارم...
۱۲	فصل امتحانات
۱۳	هوای تمیز
۱۴	خرناس

مفت خوری	۴۲
گل اوغلان	۴۳
تلگرام	۴۵
دعا	۴۷
چندین برابر	۴۸
گل حسرت	۵۱
آش	۵۴
مهر هر سال...	۵۵
شاعری	۵۸
شعر است...	۶۰
وانو	۶۱
الهی سانچو نارو	۶۲
اندر روش ما آمدن انواع و ارحش	۶۷
وقتی شتر آمد	۷۲
شعری برای قزوین	۷۹
ژن برتر	۷۷

مقدمه

همواره در طول تاریخ ادبیات به نام و نشان شاعرانی برمی خوریم که، بی‌شک این آثار نام و نشان، به بازتاب حقایق پرداخته‌اند و در این میان سوز همچون حربه‌ای پنهان، در دست این بزرگان برای تفتیب آنچه در ذهن و روان داشته‌اند به کار می‌آمده. در این دین، بوده‌اند آن‌هایی که به آب و خاک این خطه از سرزمین عزیز این‌تعلق داشته‌اند و فخری برای شهر مینودری فراهم آورده‌اند؛ سید راکانی تا دهن خدا و دیگران هریک امضای درخور تأملی را بر این صفحات ادبیات فخیم فارسی.

اما پرواضح است که به قله رسیدن این استعدادها منحصر به فرد حاصل عرق ریزان روح و دست و پنجه نرم کردن با انبوهی از کج‌اندیشی‌ها و کژتابی‌های زمان خودشان بوده. هیچ‌گاه و در هیچ دوره‌ای زمینه آماده‌ای که برای رشد و تعالی ادبیات، به‌ویژه طنز مکتوب، در اجتماع و

سیاست زمان متصوریم میسر نبوده و این شاعران همواره متکی بر شالوده فردیت خود قدم به عرصه خطیر نوشتار طنز گذاشته‌اند. شاید هم همین وضعیت باعث شد تا آن نام‌های درخشان ردپای خود را برای همیشه بر گذشته ادبی این مرز و بوم حک کنند و آن بارگران را نسل به نسل بر دوش کسانی بگذارند که امروز در همان مسیر گام نهاده‌اند. آنچه پیش روی مخاطب است مجموعه شعرهایی است برزائر طنز و فکاهه که طی حدود سه سال از فعالیت کارگاه و محافل طنز حوزه هنری استان قزوین با نام «سنگ پای قزوین» تا پایان سال ۱۳۹۵ گردآوری شده و به زیور طبع درآمده است. مجموعه‌ای که خالی از ایراد نیست، اما تأملات ذیل در مواجهه با آن مفید خواهد بود:

- با توجه به سابقه این سخن، باید دانست شاعران و نویسندگان این مجموعه هم زمانی طولانی بدون هیچ مسیر روشن و مشخص در عرصه طنز ادبی و فقط با انگیزه و میل باطنی خود به فراگیری اصول و ارائۀ آثار پرداخته‌اند. حاصل کار این شد که، در طی سه سال برگزاری دسته و گریخته محافل و کارگاه‌های طنز، به سبب از مستعدین به محاق رفته مجدد به میدان عمل و تولید اثر پای گذاشتند تا نام در حال فراموشی قزوین را در طنز ادبی ایران دوباره به خاطرها مستولی کنند.

- بدیهی است که شعر طنز در مقابل شعر جد یا غیر طنز به مثابه پزشک متخصص در برابر پزشک عمومی است و

بارها برای این کمترین به اثبات رسیده که افراد در محکی کوتاه از خود فی الفور به این ارزیابی می‌رسند که آیا توان قلمشان در طنزنویسی به حد لازم برای ادامه مسیر هست یا نه. بنابراین، باید اذعان کرد تعدد طنزپرداز در حال حاضر کم است و تلاش ما در این راستا شکل گرفت که بر این تعدد، لحاظ کمی و کیفی، بیفزاییم - که تا حدی موفق بودیم. ایجاد ارتباط با سایر استان‌ها، شرکت در جشنواره‌های مختلف طنز، کتب رتبه در آن‌ها و... بخشی از تلاش‌هایی است که تاکنون صورت پذیرفته است، اما همچنان راه درازی پیش رو است.

- بدون تردید، با توجه به سبقت هریک از طنزپردازان این مجموعه، نمی‌توان انتظار داشت که سطح آثار یکی باشد، بنابراین، فراز و فرودهایی در آن دیده می‌شود. اما، به باور من، کلیت اثر در حدی است که به عنوان یک خروجی مناسب از فعالیت‌های حوزه هنری قزوین در زمینه طنز مکتوب منتشر شود و در دسترس مخاطبان قرار گیرد. بنابراین، از همه کسانی که در مراحل مختلف چاپ این مجموعه مشارکت‌گذار بوده‌اند سپاسگزارم.

- دیگر سخن اینکه برخی اشعار، که به گویش قزوینی است، شاید در نگاه اول ذیل ادبیات فولکلور درخور بررسی باشند لیکن گویش‌ها در حکم پیچ و مهره‌های زبان سرزمین‌اند و بدون آن‌ها هیچ شاکله‌ای در زبان به صورت خلق الساعه شکل نمی‌گیرد. برخی گویش‌ها مثل اصفهانی، شیرازی،

یزدی، مشهدی، و قزوینی از حد تأثیر فولکلوریک در آثار نویسندگان فراتر رفته و بار طنز دارند. گویش قزوینی یکی از لهجه‌هایی است که بالذات قابلیت طنز فراوانی در خود نهفته دارد و اصطلاحات، ضرب‌المثل‌ها، مثل‌ها، و حتی نحوه ادای جملاتش مؤید این مطلب است. البته پژوهشگران این گویش می‌توانند بر گفته ما صحه بگذارند. بر این اساس، حیف بود اگر این بخش را از مجموعه حاضر - نایب می‌کردیم و مخاطب با قابلیت‌های آن مواجه نمی‌شد. همچنین، برای ادای دین به سرزمین مادری، یک شعر هم در مجموعه وجود دارد که اگرچه طنز یا فکاهه به‌شمار نمی‌رود، به سندقه گردآورنده، بودنش در مجموعه ترجیح داده شد.

در پایان، لازم است از کسانی که دلسوزانه به گردآوری مجموعه «سنگ پای قزوین» کمک کردند و نیز صاحب‌نظرانی که بررسی‌های دقیق خود را در پیغ نکردند تشکر کنم؛ با این امید که آینده روشن‌تری پیش از این طنز ادبی و مکتوب استان قزوین باشد.

۱۳۹۶/۶/۲۰

مهران حسینی